

OPINIA națională

Revistă săptămânală de informație, opinie și idei de larg interes național, editată de FUNDAȚIA "ROMÂNIA DE MÂINE"

OPINIA PUBLICĂ, DEMOCRAȚIA ȘI STATUL DE DREPT EXIGENȚELE "SOCIETĂȚII CIVILE" (III)

Prof. dr. AURELIAN BONDREA

Între disputele politice ale "tranzitiei", o temă frecvent invocată spre a se "argumenta" existența sau inexistența statului de drept, fie și numai în "doctrina" preopinienților, este "societatea civilă", iar ca un corolar al ei, cultura civică. În căutarea sau negarea virtuților civice, mai ales "la alții", unii politicieni "cad pradă" unilateralității dezarmante. Ei susțin, cu certitudine arogantă și cu "aplomb găunos", teze pe care dacă le-ar analiza lucid (în cazul că ar fi receptivi la realism ori înclinați spre recunoașterea propriilor erori)

ar observa relativ lesne nu numai inconsistența ideatică a pozițiilor în cauză, ci și nocivitatea lor socială, în sensul de "contraservicii politice" pe care și le fac singuri. Astfel, asemenea politicieni susțin că societatea civilă înseamnă "libertate nemărginită", iar prin aceasta "inutilitatea" statului, confundând relativa autonomie a structurilor societății civile față de structurile statale cu ceea ce ei numesc "adevăratele libertăți democratice" fără a le concretiza și a delimita dimensiunile acestora într-o societate democratică, a statului de

drept. După cum se știe, nu se poate discuta despre libertate în general, în afara legilor, și nici despre drepturi fără îndatoriri. Subterfugiul teoretic sau propagandistic menționat ascunde și rea voință și carențe grave în cultura politică ale unor corifei cărora li se pare că sunt reprezentanții "adevăratului liberalism". În realitate - iar opinia publică sesizează cu promptitudine realitatea, deși ar putea fi indusă în eroare, "păcălită" un timp - diminuarea rolului statului, a nevoii de ordine socială și a legitimității acesteia așa cum a rezultat din voința electoratului, reprezintă o înțelegere pe cât de subiectivă, pe atât de nocivă social a rolului și funcției opozanților și opoziției politice în societatea civilă, în statul de drept.

(Continuare în pag. 6)

La 15 iunie se împlinesc 105 ani de la trecerea în neființă a celui ce avea să trăiască veșnic în inimile și în conștiința tuturor românilor: inegalabilul nostru poet Mihai Eminescu.

În pag.8, articolul: *Posteritatea critică a lui Mihai Eminescu.*

PE MARGINEA CONFERINȚEI ACAD. ANGHEL N. RUGINĂ: SPIRU HARET- contemporanul nostru

Spiru Haret este, neîndoiește, una dintre cele mai reprezentative personalități ale românilor, meritele sale în organizarea învățământului pe baze științifice moderne și însușit de marele ideal al întregirii naționale sunt încă vii, pilduitoare. Dacă n-ar fi să amintim decât faptul că pe câmpiile de sânge ale Mărășeștilor, ale celorlalte mari încrâncenări din primul război mondial, cunoscut pentru noi ca Marele Război al Reîntregirii Neamului, soldații și ofițerii români se avântau în lupte însușite de idealul unificării patriei, ideal cultivat cu pricepere și devotament **indeosebi** în anii de școală, concepută și organizată de Spiru Haret, și tot am avea o imagine grăitoare despre rolul acestui mare român în istoria noastră națională.

Și cu toate acestea, cercetătorul în problemele educației românești rămâne oarecum descumpănit de puținătatea studiilor ce i s-au consacrat și mai cu seamă de redusa anvergură ideatică a acestora, limitate, cel mai adesea, la înregistrarea faptelor ca atare și mai puțin tentate să pătrundă pe firul semnificațiilor acestora până în miezul vieții noastre naționale. Iar în ultimele decenii, numele lui Spiru Haret era rostit deseori convențional, aproa-

PLEDOARIE PENTRU ȘTIINȚĂ ÎN UMANISMUL CONTEMPORAN

Acad. ȘTEFAN MILCU

Evaluarea omului ca formă superioară de viață, ce trebuie respectată în organizarea și conducerea societăților umane, în diversitatea și structura lor, a generat apariția, la începutul Renașterii, a Umanismului. Umanismul a folosit în primul rând filosofia, istoria, arheologia și artele specifice culturii antice.

Apariția umanismului a fost considerată și ca reacție la scolastica Evului Mediu, care situa omul ca ființă cu numeroase defecte de gândire și comportament, impunând o permanentă dependență de autoritățile religioase și statale.

Această formă de umanism a fost și este considerată profană de către diferite religii care apreciază omul ca o creație divină ce impune respect și apărare de influențele și motivațiile satanice.

Relația umanismului cu știința este intimidantă în complexitatea ei, datorită implicațiilor morale și validării cunoașterii teoretice și experimentale. Acest fel de a considera implicarea științei în umanism ne obligă să selectăm contribuția adusă la cunoașterea omului, a biologiei și universului accesibil tehnicii moderne.

Din aceste puncte de vedere este caracteristică apariția în secolul al XVI-lea a primului tratat de Anatomie a omului, a Antropologiei în secolul al XVIII-lea, a Evoluționismului și Geneticii în secolul al XIX-lea și a reprezentării universului stelar și enunțării principiilor fundamentale ale drepturilor omului în relațiile sociale, în secolul nostru.

Cu această motivare considerăm că, fără a elimina tradiția clasică a umanismului renescent, trebuie să includem în sfera acestei noțiuni ceea ce s-a realizat în știință, în cunoașterea omului și a interrelațiilor umane cu lumea vie, planetară și a universului în uriașa lui complexitate. Știința poate și trebuie să facă parte din structura umanismului contemporan.

În vederea evaluării și acreditării academice

ȘEDINȚA CONSILIULUI ȘTIINȚIFIC
AL INSTITUTULUI DE STUDII
PENTRU DEZVOLTAREA ECONOMICĂ
ȘI SOCIALĂ A ROMÂNIEI, DIN CADRUL
FUNDAȚIEI "ROMÂNIA DE MÂINE"

Pag. 4-5

pe formal, dintr-o obligație protocolară pe cale, și aceasta, de a se stinge. Era nevoie de un eveniment, de un catalizator resurecțional, pentru ca toată această substanță valorică difuză să se reînchege într-o icoană vie și dimensiunile reale ale personalității lui Spiru Haret să-i fie restituite la adevărata lor valoare. Acest eveniment, acest gest resurecțional a avut loc în anul 1991, prin înființarea Universității ce poartă numele marelui înaintaș, în cadrul Fundației "România de Mâine", concepută, ea însăși, ca un nou model de aplicare și exprimare a valorilor și tradițiilor culturale românești.

Este, așadar, de înțeles de ce în ultima vreme, numele lui Spiru Haret revine tot mai frecvent în actualitate. Într-o actualitate marcată ea însăși de contradicții profunde, inclusiv în domeniul educației, unde problemele asupra cărora s-a concentrat Spiru Haret revin în dimensiuni și cu intensități sporite. Ceea ce, la rândul lor, îi sporesc marelui înaintaș calitatea de contemporan, de punct esențial de referință în străduința noastră generală, sau care ar trebui să fie generală, pentru depășirea crizei în care se află România. Această dialectică a

străduinței pentru regăsirea de sine a ființei noastre naționale a fost admirabil înfățișată de ANGHEL N. RUGINĂ, membru de onoare al Academiei Române și profesor la Universitatea "Spiru Haret" din cadrul Fundației "România de Mâine", într-o recentă evocare pe această temă, anume înscrisă în ciclul de comunicări organizat de Academia Română la Casa Oamenilor de Știință din București.

Să reținem mai întâi faptul că profesorul ANGHEL RUGINĂ și-a început conferința cu o idee din istoricul, filosoful și sociologul englez Arnold Joseph Toynbee (1889-1975) care spune că în viața unei națiuni, ca și a unui om, apare un moment crucial, când se ridică o misiune istorică. Spiru Haret a apărut într-un asemenea moment istoric, când, pentru români, se pune problema formării statului național unitar român. Era un moment de răscruce, asemănător întrucâtva, cu cel în care se află România acum, în anul 1994. O epocă de tranziție de la un regim vechi la unul nou.

■ Mihai IORDĂNESCU

(Continuare în pag. 6)

QUO VADIS REFORMA?

ACTUALITATEA UNUI CONCEPT STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMICE (II)

Preocupări în perioada 1990-1994, în România

În sensul definit în articolul precedent, în perioada scursă după revoluția română din 1989, trebuie spus clar că nu a existat o strategie a dezvoltării economice a țării. Probabil, nici nu putea să existe pentru că amploarea și dificultatea unei asemenea întreprinderi au depășit capacitatea de concepere și aplicare existentă nu numai în România dar și în celelalte țări foste socialiste.

Doctrinile teoretice existente s-au dovedit fie puțin operante pentru soluționarea acestei sarcini, fie greu de asamblat într-un agregat coerent și național care să lumineze drumul practicii, să contribuie la soluționarea dificultăților tranziției, la ameliorarea stărilor economiilor naționale și a vieții popoarelor într-un moment inedit, de răscruce, al istoriei lor milenare. Pe de altă parte, ar fi la fel de greșit și nedrept să nu fie recunoscute eforturile extraordinare întreprinse de comunitatea științifică și, mai ales, de practicieni pentru a găsi soluții, fie și parțiale la multe dintre problemele apărute. După părerea mea, este timpul să evaluăm exact materialele acumulate, părțile lor bune, cauzele eșecului lor global, să alegem ce este bun în fiecare, extrăgând și dezvoltând părțile valoroase, adăugând idei noi prin reunirea fără nici un fel de prejudecată a celor care pot să contribuie la această provocare imensă, să încercăm să înaintăm pas cu pas în direcția învingerii sfidărilor ce ni le ridică o asemenea provocare.

Personal, așa clasifică preocupările pentru schițarea de strategii ale dezvoltării României, în acești ultimi patru ani, în următoarele categorii:

a) **Încercări de clarificare și modelare teoretică a evoluției economiei românești.** S-ar include aici "Raportele Postolache", "Raportele AGER", îndeosebi lucrările și analizele prof. N.N. Constantinescu asupra economiei naționale, Planul Rugină, expus în versiuni diferite, cu titlul general "Un miracol economic în România este încă posibil" și, de dată foarte recentă, "Schiță tematică pentru elaborarea strategiei de dezvoltare social-economică a României", semnată de prof. univ. Constantin Ionete, membru de onoare al Academiei Române.

b) **Platformele program ale numeroaselor partide,** care cuprind substanțiale idei economice cu privire la mersul reformei astăzi la români, având însă un caracter mai eterogen, mai politizat.

c) **Planuri și programe elaborate în baza unor "filosofii de import",** în speță diferite "Memorandumuri" reflectând poziții ale organismelor care finanțează proiecte de dezvoltare a țării noastre în această perioadă de tranziție, ori ale unor personalități științifice de prestigiu din alte țări, cum sunt Lionel Stoleru, Milton Friedman ș.a.

d) **Programele guvernelor ce s-au succedat în acești patru ani la conducerea statului,** cel mai substanțial fiind ultimul - strategia programului de guvernare al cabinetului Văcăroiu.

e) **Articole, lucrări de diferite dimensiuni,** consacrate analizei perioadei de tranziție parcurse de România și reformei economice pe care o promovează sau pe care ar trebui să o promoveze.

Prin ce se caracterizează, în sinteză, fiecare din aceste teorii pentru elaborarea de strategii ale dezvoltării? Grupa celor teoretice, inaugurate prin studiile coordonate de profesorul T. Postolache, în mai multe variante, încă la începutul anilor '90, caracterizând punctul de pornire de la care se pleacă în trecerea la noul tip de economie și anume trăsăturile de acum arhicunoscute ale economiei hipercentralizate, de comandă, definește esența, conținutul economiei de piață, ce fusese deja hotărât ca obiectiv principal al procesului dezvoltării de către puterea constituită, căile de urmat pentru atingerea acestui obiectiv, necesitatea parcurgerii lor rapide, unele din "costurile sociale" ale acestui proces complex. Acest studiu teoretic a fost apreciat de guvern, criticat de unii teoreticieni dar trebuie spus că, indiferent de insuficiențele lui, a fost sursa de inspirație și referință pentru majoritatea demersurilor teoretice și practice ce s-au succedat în perioada următoare. Strategia sa structurală - un pachet de măsuri a căror aplicare să ducă la edificarea unei economii de piață moderne, să ridice ponderea sectorului particular în economie, în perioada 1990-1992, la 60-70% din avuția materială, liberalizarea prețurilor, spargerea monopolului statului în sectorul bancar, de asigurări, comerț exterior, convertibilitatea leului, crearea unui nou sistem juridic pentru dereglementarea întregii vieți economice.

Între criticile ce i-au fost aduse s-a subliniat, între altele, definirea greșită a acestei economii de piață, faptul că agenții economici independenți nu reprezintă, așa cum afirmau autorii studiului, o trăsătură a economiei de piață, prețurile nu sunt liber convenite între agenții economici, ci ele sunt stabilite în afara controlului agenților economici prin acțiunea "mâinii invizibile" a acțiunii legii cererii și ofertei; existența unor sisteme financiare, bancare nu este o trăsătură a economiei de piață, ci numai conținutul lor este diferit (vezi studiile lui C. Cojocaru publicate la vremea respectivă). În consecință, se propuneau: corectarea definiției economiei de piață, considerarea proprietății private drept esență a acestui tip de economie și a existenței concurenței, a legii cererii

și ofertei, a determinării prețurilor în afara voinței agenților economici, a alocării optime a resurselor; cadrul instituțional al economiei de piață trebuie astfel conceput încât să asigure libertate maximă agenților economici. În ce privește statul, el trebuie să intervină în calitate de consumator al bunurilor create, de ofertant al unor bunuri neeconomice, de moderator al acțiunii agenților economici, în asigurarea securității naționale, în calitate de proprietar al unor bunuri din sectoare economice. În esență, se propun în aceste materiale critice, drept caracteristici ale noului tip de economie: transformarea celei mai mari părți a proprietății existente la acea dată în România în proprietate individuală și aceasta în maximum un an, desființarea formelor de întreprinderi existente atunci și înființarea altora, compatibile cu noul tip de proprietate, crearea unui nou cadru juridic, care să asigure funcționarea sistemului economic conform legăturilor sale specifice.

Studiile AGER, sintetizate în lucrările profesorului N.N. Constantinescu (vezi "Starea actuală a României și căile ieșirii din criză - 1992"), se particularizează prin detalierea datelor economice prealabile caracteristice României înainte de trecerea la obiectivul edificării economiei de piață, sublinierea lipsei unei strategii a acestei treceri

ghidate de dogme monetariste, condiții care au declanșat procesul de edificare a unui capitalism subdezvoltat, dependent, caracterizat prin redistribuirea avuției naționale în favoarea unei minorități, transformarea țării într-o piață de desfacere pentru produsele străine, dezindustrializarea țării, predominarea criteriilor ideologice în adoptarea măsurilor de politică economică, dezorganizarea și degradarea agriculturii, inflația, cronicizarea șomajului de masă, inegalitatea repartizării costurilor sociale, înrăutățirea indicilor demografici. În consecință, se propunea edificarea unei economii de piață, mixte, social-umaniste caracterizată prin pluralismul formelor de proprietate, relansarea creșterii producției industriale și agricole, a turismului, sporirea rolului efortului intern în procesul dezvoltării, crearea unei economii cu specific industrial, agrar, turistic, sprijinirea agriculturii, reluarea construcțiilor civile și de suprastructură, supravegherea mișcării prețurilor, o politică comercială externă, activă, protejarea sănătății populației, imaginarea unor căi și mijloace indicate de autor pentru procurarea mijloacelor financiare necesare promovării acestor transformări.

■ Dr. Constantin MECU

SERVICIILE OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ în sprijinul politicii economice

Analiza pieței muncii ne conduce, inevitabil, și la abordarea unor probleme referitoare la conturarea unui segment al ei, și anume apariția și dezvoltarea unor servicii ale ocupării, care fac legătura între cererea și oferta de muncă, pe de o parte, iar pe de altă parte, formularea unei cereri și, respectiv, oferte chiar în cadrul acestui segment.

Serviciile ocupării pot îndeplini funcții diverse ca, de exemplu, asistența șomerilor, intermediere între cererea și oferta de muncă, sursă de informații, bănci de date cu privire la starea și evoluția pieței muncii.

Serviciile ocupării pot fi un instrument al politicii ocupării, precum și un suport activ al politicii economice. Înțelegem, prin aceasta, necesitatea reacției lor eficace și cu suplețe la problemele ce se ridică pe piața muncii, angajarea lor

promptă în acțiuni diversificate ce decurg din conjunctura economică.

În perioada de expansiune economică, rolul serviciilor ocupării se amplifică, contribuind la creșterea gradului de ocupare.

În perioadele de recesiune economică, serviciile ocupării sunt chemate să se adapteze noilor condiții și necesității de depășire a acestei stări; în acest sens, ele trebuie să aibă în vedere elaborarea unor programe de ocupare, dar care vizează în principal reconversia profesională (ca urmare a restrângerii locurilor de muncă), reciclarea, transferul forței de muncă - toate acestea în funcție de vârstă, aptitudinile și competențele profesionale ale categoriilor de lucrători afectați de criză.

Prezența pe piață a serviciilor ocupării impune conducerea, ges-

tiunea și sporirea eficacității gestuțiilor lor. Aceasta se realizează prin acțiunile pe care ele le întreprind, prin măsurile adoptate, ca și prin efectul lor economic și social. Avem în vedere funcțiile pe care serviciile ocupării le au în a intermedia pe piața muncii - între cererea și oferta de muncă - dar și în elaborarea și punerea în aplicare a unor programe de stimulare a ocupării, specifice perioadelor de relansare sau de recesiune economică.

În vederea impulsării ocupării, alături de măsurile de ordin macro-economic, sunt necesare a fi adoptate unele măsuri specifice pieței muncii, și anume: 1. Redistribuirea timpului de muncă prin: reducerea timpului de muncă; renunțarea sau chiar interdicția orelor suplimentare; prelungirea concediilor plătite; retrageri anticipate; renunțarea la cumul. 2. Redistribuirea șomajului prin stimularea angajării tinerilor; angajarea lucrătorilor după expirarea duratei de șomaj; reducerea costurilor salariale. 3. Stimularea și atragerea de lucrători în noile locuri de muncă create în domeniul infrastructurii sociale sau al serviciilor sociale de interes colectiv, ca urmare a folosirii unor credite publice.

Serviciile ocupării pot oferi date cu privire la situația ofertei și cererii de muncă, utilizând o serie de metode specifice, cum ar fi anchetele sociologice și folosirea chestionarului sau interviului, observarea evoluției pe termen scurt sau pe termen lung a populației - pe grupe de vârstă, pe sex, pe categorii profesionale. O asemenea analiză va permite desprinderea unor concluzii referitoare la efectele, pe termen scurt și lung, ale progresului informatic și în comunicații, asupra celor ocupați în sectorul terțiar-bănci, asigurări, comerț; numărul celor disponibilizați; realocarea timpului de muncă, pe domenii de activitate; organizarea societății. De asemenea, se pot desprinde concluzii cu privire la comportamentul tinerei generații față de o anumită cerere de muncă, tendința, uneori, de a accepta șomajul în locul ocupării, în măsura în care aceasta nu răspunde gusturilor și aspirațiilor lor. Față de asemenea stări de lucruri, guvernul trebuie să propună noi modele de creștere economică, iar serviciile ocupării să facă cunoscute mutațiile survenite pe piața muncii, respectiv să elaboreze programe de funcționare permanentă, programe de angajare și, în funcție de pregătire, selectarea și recrutarea personalului. Toate acestea vor fi de natură să impulsioneze atât oferta cât și cererea de muncă.

■ Prof. dr. Coralia ANGELESCU
■ Prep. drd. Gabriela MOLĂNESCU

ÎN VEDEREA LĂRGIRII ATRIBUȚIILOR, A DEZVOLTĂRII ACTIVITĂȚII SALE, PRECUM ȘI INFORMATICĂ ECONOMICĂ A FACULTĂȚII DE ECONOMIE GENERALĂ, ȘEDINȚA CONSILIULUI ȘTIINȚIFIC AL INSTITUTULUI SOCIALĂ A ROMÂNIEI DIN CADRUL

"NE PROPUNEM CERCETAREA APROFUNDATĂ ȘI RESPONSABILĂ A PROBLEMELOR FUNDAMENTALE ALE ROMÂNIEI"

Cuvântul domnului prof.dr. AURELIAN BONDREA, președintele Fundației "România de Măine"

După cum cunosc toți cei prezenți aici, participăm la prima ședință a Consiliului Științific al Institutului de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României, instituit recent înființat.

Potrivit statutului Fundației și alor reglementări legale, înființarea institutelor și alegerea conducerilor acestora se efectuează de către Consiliul de conducere al Fundației și Senatul Universității, dobândind formă legală prin hotărârea judecătorească. Acest lucru a avut loc aproximativ cu o lună în urmă.

Cu acest prilej, vă rog să-mi permiteți să aduc un calduros salut domnului academician Nicolae N. Constantinescu, președinte ales al Consiliului și, de asemenea, ales director general al Institutului. Cred că sunt în asentimentul dumneavoastră să mulțumim domnului academician pentru că a acceptat propunerea de a fi în conducerea Consiliului și a acestui Institut de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României.

Subliniez cu acest prilej că Institutul, sub îndrumarea Consiliului științific, urmează să se ocupe de studierea aprofundată a problemelor fundamentale ale dezvoltării economico-sociale a României în condițiile actuale. Cred că se poate spune că Institutul are un profil specific, unic în structura Fundației noastre și, de fapt, nu numai în această structură. El este astfel conceput încât să realizeze cercetarea științifică a problemelor economice în strânsă legătură cu cele sociale, ceea ce oferă posibilitatea atragerii unui mare număr de cadre, din Fundație și din afară, pentru o abordare multidisciplinară a problematicii tranziției în România. Așteptăm de la Institut să realizeze un program amplu de studii, de cercetări științifice, să promoveze dezvoltarea sistematică a celor mai importante și actuale aspecte privind dezbateră economică și socială a țării.

Desigur, domnul academician N.N. Constantinescu, împreună cu dumneavoastră, veți stabili programul de cercetare al Institutului. Aș vrea să vă informez că, la nivelul conducerii Fundației, ne gândim la un program prioritar, ca teme de cercetare în domeniile științelor socio-economice, juridice, politice,

umaniste, teme a căror studiere aprofundată impune atât participarea specialiștilor dintr-un anumit domeniu, cât și cooperarea și colaborarea specialiștilor de alte profile. Aceasta, cu atât mai mult cu cât dorim ca Institutul să se angajeze activ în examinarea și elaborarea unor soluții reclamate de redresarea economică și socială a României.

Din această perspectivă, consider că trebuie făcute eforturile necesare de cercetare și dezvoltare în următoarele direcții:

1. Definirea conceptului de tranziție în contextul României de azi și al celui de interes național, în perspectiva României de mâine - înțeles ca o necesitate imperativă pentru a determina conținutul și strategia de îndeplinire a reformelor ce se impun în această perioadă, pentru salvarea marii majorități a populației țării, a cărei existență se bazează numai pe munca proprie și care trăiește sub amenințarea sărăciei continue și a grijii pentru ziua de mâine.

2. Perfecționarea conducerii democratice și a societății românești bazate pe pluralismul politic și economic și pe dezvoltarea tuturor formelor de proprietate - de stat, cooperatiste și private - reprezintă o condiție esențială pentru viitorul României de mâine.

3. Învățământul, știința, cultura și sănătatea poporului constituie temelia progresului economico-social și spiritual al României de mâine.

4. Dezvoltarea și modernizarea industriei și agriculturii de stat și cooperatiste pe principiile eficienței economice și ale economiei sociale de piață reprezintă principala cale de lichidare a șomajului și de asigurare a creșterii bunăstării cetățenilor României de mâine.

5. Libertate deplină inițiativei pentru înființarea și dezvoltarea societăților comerciale pe baza veniturilor provenite din munca proprie în condițiile respectării stricte a normelor morale și juridice, a statului de drept.

6. Proprietatea privată creată prin înstrăinarea ilicită a patrimoniului statului - proprietate de interes public național, realizată prin contribuția întregului popor - trebuie să revină de drept la patrimoniul inițial, prejudiciile aduse urmând să fie suportate în întregime de persoanele care au beneficiat de aceste bunuri

Vineri, 3 iunie a.c., în Sala Senatului Universității "Spiru Haret" a avut loc ședința de lucru a Consiliului Științific al Institutului de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României din cadrul Fundației "România de Măine".

Pe ordinea de zi a reuniunii s-au aflat: cuvânt introductiv, rostit de dl. prof. dr. Aurelian Bondrea, președintele Fundației "România de Măine"; programul de cercetare al Institutului de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României; discutarea și aprobarea dosarului de autoevaluare în vederea obținerii autorizației de funcționare a Secției de Cibernetică și Informatică Economică a Facultății de Economie Generală, Cibernetică și Informatică din cadrul Universității "Spiru Haret".

Consiliul a examinat, mai întâi, problemele înscrise pe ordinea de zi; apoi a analizat și aprobat programul de cercetare al Institutului de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României. Programul este conceput, asemenea tuturor celor aparținând institutelor științifice ale Fundației "România de Măine", astfel încât să conducă la elaborarea unor lucrări științifice de sinteză și de larg interes național. De asemenea, Consiliul a analizat și aprobat Comisia și Raportul de autoevaluare academică, prezentat de dl. prof. dr. Ion Lungu, prodecan al Facultății de Economie Generală, Cibernetică și Informatică Economică.

Ședința Consiliului a fost prezidată de domnia profesor doctor Aurelian Bondrea, președintele Fundației "România de Măine", academician profesor N.N. Constantinescu, președintele Consiliului și director general al Institutului de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României, profesor doctor Alexandru Zanfir, vicepreședinte al Fundației.

Din cuvântările rostite în cadrul lucrărilor redăm mai jos câteva extrase.

necovenite. Reamintesc în acest sens articolul 135 din Constituția României care, la alineatele 2 și, respectiv, 5, prevede: "(2) Proprietatea este publică sau privată... (5) Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate".

7. Înfăptuirea libertăților democratice în România și asigurarea egalității reale a tuturor cetățenilor în fața legii, fără deosebire în ceea ce privește apartenența politică, etnică, religioasă, situația materială sau ierarhia funcțiilor și a locului pe care îl ocupă în societate.

8. Supremăția legii, instaurarea democrației de fapt și a statului de drept în România, lichidarea corupției, tâlhăriei și criminalității - unica șansă de reabilitare a încrederii în statul de drept pentru realizarea liniștii și securității sociale și individuale a cetățenilor României de mâine.

9. Politica externă a României de mâine trebuie să slujească în orice împrejurare protejerea și promovarea intereselor naționale prin relații de colaborare cu toate statele și popoarele pe bază de avantaje reciproce, de lichidare a cauzelor generatoare de conflicte și amenințare a păcii în lume.

Iată câteva gânduri privind activitatea de cercetare a Institutului de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României, precum și a celorlalte institute aparținând Fundației "România de Măine".

Reamintesc, totodată, că și Consiliul Științific întrunit astăzi, pe lângă problemele de cercetare științifică, are ca obiect și conducerea învățământului superior aparținând profilului economic. După cum știți și dumneavoastră, Consiliul de Științe Economice se ocupa de învățământul superior de marketing, management și cibernetică economică. În urma apariției legii privind acreditarea institutelor s-a impus ca fiecare facultate, pe profilul specializărilor sale, să fie coordonată de un consiliu științific de profil. Ca urmare a acestui fapt s-a trecut la înființarea a încă două consilii, un Consiliu de Știința Managementului și unul de Știința Marketingului, având două facultăți de acest profil.

Mai avem o facultate de cibernetică și informatică și avem în vedere și funcționarea - bineînțeles după obținerea autorizației - a unei facultăți de economie generală (urmează să se stabilească în mod concret cum se va numi după ce se definitivează ce fel de specialiști va forma această facultate).

În ce privește Facultatea de Cibernetică și Informatică, și aceasta, ca toate celelalte, urmează să fie evaluată și autoevaluarea ei să o facă Consiliul acestui Institut. Vă rog, deci, ca dumneavoastră să luați în discuție și să aprobați raportul de autoevaluare. Aprobarea acestui raport este o urgență, deoarece, în cursul săptămânii viitoare, documentele pentru acreditare trebuie să fie înaintate; menționez că toate celelalte consilii au ținut ședințe și au decis asupra calității rapoartelor facultăților respective.

Eu sunt convins că, luând în considerație personalitățile prezente în acest Consiliu, personalități care

activează în învățământul superior de la noi, personalități bine cunoscute, cu bogată experiență, precum și cooperarea cu specialiști din celelalte institute de învățământ superior din București și din țară, Institutul dvs. va reuși să elaboreze studii și lucrări de real interes național. Acesta este scopul. Lucrările elaborate să servească atât învățământul, cât și domeniile științei și culturii. Pe baza acestor studii și cercetări, care pot fi chiar lucrări ample și tratate - deci pe baza acestora - să se ajungă la concluzii și soluții de ordin practic care pot face și obiectul unor programe de guvernare, pentru cei care sunt chemați și au abilitatea, fiind aleși de electorat, să conducă în viitor destinele României.

Eu mă opresc aici și rog pe domnul academician Constantinescu să preia conducerea ședinței, pentru ca, în final, să aprobăm ceea ce s-a propus în această ordine de zi. Pentru prima ședință cred că este destul.

"UN STUDIU PE MĂSURA EXIGENȚELOR SFÂRȘITULUI DE MILENIU"

Cuvântul acad. prof. N.N.CONSTANTINESCU, președintele Consiliului și directorul general al Institutului de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României

Vă mulțumesc, domnilor. Sunt bucuros că ne-am întâlnit la această ședință și ne dorim succes pentru munca noastră.

Ați primit ordinea de zi. După cuvântul introductiv al domnului președinte Aurelian Bondrea, mai avem două puncte: Programul de cercetare al Institutului de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României și dezbateră și aprobarea dosarului de autoeva-

luare în vederea obținerii autorizației de funcționare a Secției de Cibernetică și Informatică Economică a Facultății de Economie Generală, Cibernetică și Informatică. Acest raport va fi prezentat de prodecanul facultății, domnul prof. Ion Lungu.

Potrivit obiceiului, vă întreb dacă sunteți de acord cu ordinea de zi? Aveți observații, vreți să o mai reducem sau să o mai dezvoltăm?... Toată lumea este de acord.

Atunci, potrivit acestei ordini de zi,

A EVALUĂRII ȘI ACREDITĂRII ACADEMICE A SECȚIEI DE CIBERNETICĂ ȘI CIBERNETICĂ ȘI INFORMATICĂ DIN CADRUL UNIVERSITĂȚII "SPIRU HARET" DE STUDII PENTRU DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI FUNDAȚIEI "ROMÂNIA DE MÂINE"

să ne ocupăm de programul de cercetare, în special al Institutului nostru. Cred că fiecare dintre dumneavoastră a văzut propunerea de tematică a materialelor de la care să pornim, temele și studiile. Noi am socotit că vor fi 2-3 volume, două de studii și unul de sinteză. Eu aș vrea să vă propun: întâi, să vă spun opiniile cu privire la temele supuse atenției dumneavoastră, să le modificăm sau să le completăm, ca să ajungem la un numitor comun al dorințelor Consiliului și, după aceea, fiecare să-și spună părerea cu privire la ce vrea să realizeze. În al doilea rând, elaborarea studiilor, pe problematica de aici și pe cea cu care o să se mai completeze, este necesar și ar trebui să fie gata pentru o sesiune științifică în care să dezbaterem rezultatele și, la sfârșit, chiar să definitivăm capitolele până la sfârșitul toamnei anului viitor, pentru ca la începutul iernii să putem da la tipar. Timp este suficient - prea mult când faci lucrarea repede și prea puțin când lași lucrurile mai încet.

Vreau să fiu concret. Acest volum va avea 500 de pagini, dar în volumul doi va trebui să abordăm niște probleme mari ale industriei, agriculturii. Toată lumea ocolește industrializarea și nu întâmplător pentru că, practic, țara se dezindustrializează. Problemele sunt de asemenea natură încât, până la urmă, am făcut reforma agrară dar ne dezorganizăm, la fel și în problemele comerțului. Deci, al doilea volum va viza mari ramuri ale economiei naționale. Dacă vreți să le introducem în acest volum va ieși prea mare. Tot ce ați spus pe drept cuvânt va intra în volumul doi.

Domnilor, întâi de toate, va trebui să începem cu conceptul de reformă și cu problema tranziției și conducerea tranziției. Economia mondială este în continuă mișcare, mai ales în toate aceste țări estice și sud-europene. Trebuie cuprinsă problematica tranziției, pentru că în tranziție sunt și țările occidentale, dar au un altfel de tranziție. Acest concept trebuie rezolvat aici. Eu cred că este bine ca fiecare capitol să fie luat de cineva în gestiune, să facem un plan de lucru suficient de amănunțit, pe 1-2 pagini, cu paragrafe mari și subparagrafe în care să consemnăm toate elementele. Lumea este în mișcare și noi trebuie să lămurim ce este tranziția la noi și ce este în alte locuri. Toate lucrurile acestea trebuie tratate aici. Din acest punct de vedere, cred că ar fi bine să fie paragrafe distincte pentru unele noțiuni.

Noua tranziție este înfățișată mai mult ca un slogan politic; există o tranziție politică, cum se zice - trecem de la un regim totalitar, care trebuie prezentat așa cum a fost în realitate, și cu ce a fost real pozitiv, și cu ce a fost negativ - trecem la o democrație pluralistă, deci de la un stat dictatorial, la un stat de drept. Dar stat de drept, nu orice fel de stat, un stat bazat pe justiția socială; la sfârșitul mileniului doi nu se poate altfel.

Lupta pentru statul de drept începe de la Revoluția franceză care cerea justiție socială. Libertate, egalitate, fraternitate - astăzi se recunoaște că acestea nu au fost realizate decât parțial. Libertate! Ce fel de libertate este aceasta dacă eu

sunt un multimilionar și ce libertate aveți dumneavoastră dacă sunteți șomeri? Toți suntem suficient de vârstnici ca să nu ne fie rușine să vorbim absolut sincer despre toate problemele, cât ne ajută mintea să le spunem. Deci o tranziție a statului și o tranziție economică, de la o economie de comandă, colectivă, la o economie de piață, care după unii ar trebui să fie numai proprietate privată, după alții trebuie menținută proprietatea statului și cea privată să crească. Mai există o tranziție legată de locul ocupat de România în economia mondială până la revoluție, vă rog să vedeți ce este pe stradă în București, care arată ca o Capitală a unei semicolonii. Și mai avem tranziție de la o structură socială de clasă la o altă structură socială. Iată câte tranziții avem și toate se condiționează. De aceea, din acest punct de vedere, lucrarea trebuie făcută într-un mod interdisciplinar, dar, de specialiști cunos-

cuții, pentru fiecare capitol să avem un titular care să răspundă, să-și ia colaboratori, oameni buni care să-l ajute.

A doua chestiune: lucrarea trebuie să fie o carte teoretică și fără prejudecăți, alegerea surselor să fie serioasă, dar să le vedem pe toate sau cât mai multe. Trebuie analizat și pe teren, noi suntem pe terenul României și o analiză a realităților, așa cum ar face un sociolog, se impune.

Deci, ca să închei, eu aș zice să vă spuneți părerea dacă nu este bine ca până într-o lună de zile să ne întâlnim și să avem o dezbateră a planului de lucru, pentru ca să evităm repetările de la un capitol la altul. O să fie repetări și, de aceea, trebuie despărțite și adâncite cele care sunt necesare. Să vă pronunțați dacă sunteți de acord ca într-o lună de zile să ne mai întâlnim o dată și să discutăm nu o oră sau două, ci cât va fi nevoie.

PROPUNERI, SUGESTII, COMPLETĂRI

Supusă dezbaterii, problematica esențială a fost îmbogățită cu o seamă de propuneri, sugestii, completări. Astfel, dl. prof. dr. Constantin Vlad a formulat propunerea de a se aborda, într-un studiu de sine stătător, problema managementului tranziției, conducerea tranziției care în perspectivă este o problemă cardinală. Referindu-se la stilul de muncă al Consiliului și Institutului, vorbitorul a subliniat: "Eu cred că ar trebui să avem periodic dezbateri care pot avea numeroase teme. Cred că noi - și în perspectiva celor ce s-au spus mai înainte - cred că ar trebui ca instituție neguvernamentală, dar care adună în jurul ei oameni cu înaltă calificare și de profile multidisciplinare, să luăm în dezbateri anumite documente fundamentale ale României. De pildă, planul de guvernare Văcăroiu, Acordul cu Fondul Monetar Mondial, sau, de ce nu, Bugetul de Stat al României și Contractul de management. Aș vrea ca Institutul nostru, Consiliul să abordeze problemele cardinale ale societății românești și să ne spunem părerea în asemenea probleme fără să fim inhibați de poziția Guvernului, a Parlamentului, a partidelor politice. Noi suntem o instituție neguvernamentală, o parte a societății civile și problemele sunt ale societății românești; să le abordăm deci, cu curaj și cu dorința de a oferi în final unele soluții practice acestor probleme".

În aceeași ordine de idei, dl. prof. dr. Mihai Părăluță a subliniat necesitatea de a fi studiat în profunzime conceptul de reformă, întrucât nici un material nu abordează astăzi problema reformei. Se spune că economia de piață este un aspect al reformei, reforma cuprinde toate domeniile, de aceea concepția despre reformă va trebui să fie abordată și să se ia o atitudine clară în această problemă.

În continuarea dezbaterii, dl. prof. dr. Mircea Nicolaescu a spus: "Te-

mau largi a relațiilor internaționale în procesul de tranziție care este mult mai vast decât apare, pentru că este vorba de un fenomen important și de care se preocupă organisme internaționale, dar nu numai, pentru a spori rolul statului; implicarea lui este mult mai mare în statele occidentale în politica de protecție a populației, în procesul de tranziție".

Propuneri, sugestii și completări

au mai fost formulate de d-nii prof. dr. Constantin Mecu, prof. dr. Emil Mihuleac, prof. dr. Coralia Angelescu, prof. dr. doc. Alexandru Zanfir, prof. dr. Augustin Gârbea, prof. dr. Constantin Enache.

S-a trecut apoi la punctul următor al ordinii de zi: Raportul de autoevaluare întocmit în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie a Secției de Cibernetică și Informatică Economică.

SUNT ÎNDEPLINITE CRITERIILE DE BAZĂ LA STANDARDELE DE FUNCȚIONARE CORESPUNZĂTOARE

Dând citire acestui raport, dl. prof. dr. Ion Lungu, prodecan al Facultății de Economie Generală, Cibernetică și Informatică Economică, a evidențiat, între altele, faptul că în cadrul amintitei Secții se pregătesc specialiști în analiza cantitativă a sistemelor micro și macro-economice, în fundamentarea deciziilor și proiectarea sistemelor informatice de conducere economică, folosind ca instrumente modelarea cibernetică, cea statistico-matematică și tehnici ale informaticii. Acest domeniu interdisciplinar, având denumirea consacrată de "analiză de sistem", permite absolutului acestei facultăți să activeze în serviciile funcționale economice sau de informatică și macro-economice, în compartimentele de sinteză din institutele de cercetare sau ale unor mari companii, în diferite organisme ale sectorului public.

De asemenea, cunoștințele pe care le pune la dispoziție Secția, îi

oferă o gamă largă de alternative pentru exercitarea profesiei, cum ar fi: gestiune economică, știința afacerilor, marketing, analiza statistică a unor fenomene social-economice, proiectarea și efectuarea unor anchete și sondaje, controlul calității producției, analiza diagnostic, evaluarea performanțelor firmelor, consulting etc.

Având în vedere faptul că Secția de Cibernetică și Informatică Economică dispune de o bază materială bună, de un corp profesoral de prestigiu, că are un plan de învățământ modern în domeniu, iar studenții facultății au obținut rezultate bune în timpul celor doi ani de studiu, raportorul consideră că sunt îndeplinite criteriile de bază cerute de legea nr. 88/1993 la standardele de funcționare corespunzătoare, pentru acordarea autorizației de funcționare provizorie.

Supus la vot, raportul prezentat a fost aprobat în unanimitate.

PERMANENȚE ROMÂNEȘTI

POSTERITATEA CRITICĂ A LUI MIHAI EMINESCU

Mihai Eminescu (15 ianuarie 1850 - 15 iunie 1889) - "mare alchimist al verbului românesc" - cum l-a caracterizat Perpessicius - nu s-a bucurat ca poet, în timpul vieții, decât de foarte puține aprecieri elogioase, venite, mai cu seamă, din partea lui Titu Maiorescu și din partea unor membri ai Societății "Junimea" (cel dintâi cerc cultural românesc de mărime europeană și universală). În 1883, când mintea "poetului neperche" era întunecată, i-a apărut, într-un tiraj de 1000 de exemplare, primul volum de Poezii, îngrijit de Titu Maiorescu și ajuns, prin bunăvoința lui, în multe cercuri oficiale ale vremii. Pe la 1889, menționează Titu Maiorescu, tânăra generație se afla sub influența operei poetice a lui Mihai Eminescu. Farmecul poeziei lui s-a răspândit în toate straturile publicului românesc, începând cu anul 1890, când V.G. Morțun a editat un volum (Proză și versuri), în prima jumătate a secolului XX, culminând cu cele cinci volume de poezii (primele trei apărute în 1939, 1943, 1944 și ultimele două în 1952 și 1958), tipărite de Perpessicius. Numele Poetului Național a devenit renume-postum în această perioadă.

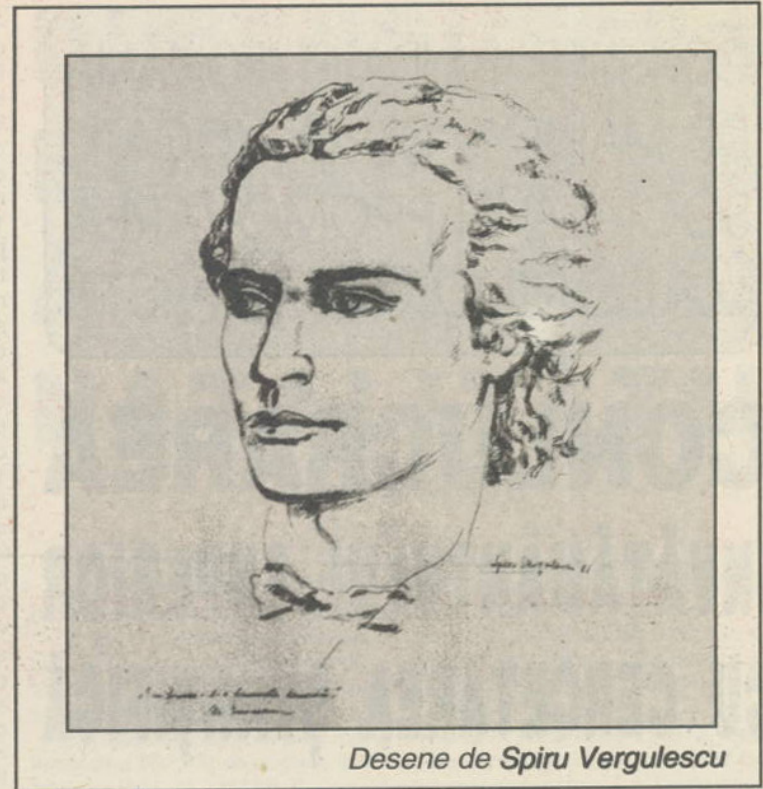
Ca prozator, Mihai Eminescu a fost cunoscut și, în parte, recunoscut, cu deosebire, după 1902, când Titu Maiorescu a predat Academiei Române manuscrise cuprinzând aproximativ 15 000 de pagini. Ion Scurtu a tipărit, în 1904, în primă ediție, romanul *Geniu Pustiu*. A doua ediție, cu o introducere critică și note de Ion Scurtu, a apărut în 1907. Alte 9 ediții, tipărite între 1918-1970, au crescut renumele lui Mihai Eminescu. Nu au lipsit însă nici opiniile nefavorabile romanului (exprimate de Eugen Lovinescu în 1908, 1909, reluate în 1920 și de Garabet Ibrăileanu, formulate în 1922). Alte proze literare (*Poveste indică*, tipărită în 1902 în "Sămănătorul" și în 1914 în *Opere complete*, volum îngrijit de A.C. Cuza, *Archaeus*, publicată de Ion Scurtu în 1905) se adaugă celor publicate între 1872-1893 (*Sărmanul Dionis*, *La aniversară și Cezara*) și ele au sporit, întrucâtva, prestigiul prozei literare a lui Mihai Eminescu.

Viața lui Mihai Eminescu (1932) și Opera lui Mihai Eminescu (5 volume apărute între 1934-1936), scrise de G. Călinescu, au marcat o creștere considerabilă a curbei succesului lui Mihai Eminescu. Prin ele, poetul, prozatorul, gânditorul sociolog și economist, jurnalistul și criticul de temut în epoca sa a dobândit o faimă considerabilă. În iunie 1939, Academia Română, avându-l ca președinte pe Constantin Rădulescu-Motru a organizat comemorarea a 50 de ani de la moartea lui Mihai Eminescu. Comunicările rostite cu acest prilej au scos în evidență prestigiul unic al lui Mihai Eminescu în cultura românească și modul cum a fost receptată opera sa în diferite culturi ale lumii (italiană, poloneză, bulgară, albaneză, greacă, iugoslavă, maghiară, slovacă, arabă, engleză, rusă, suedeză, cehă, americană, japoneză, evreiască, germană, franceză). A fost cea mai bună sesiune comemorativă de până acum. Comunicările au fost tipărite într-un singur volum (*Convorbiri literare*, LXXII, cuprinzând 4 numere

-6-7-8-9) în 1939 (având peste 1800 de pagini). Prin volumul *Proză literară*, ediție îngrijită de Eugen Simion și Flora Șuteu (1964), succesul-culminal al prozei literare și-a verificat consistența. Împătimitul cititor al cercetării laboratorului spiritual al lui Mihai Eminescu - renumitul D. Panaitescu-Perpessicius - și-a încheiat crezul întru publicarea integrală a creației lui Mihai Eminescu în 1977, prin publicarea (postumă) a unui Studiu introductiv la *Opere*, VII (volumul VI apăruse în 1964).

În domeniul gândirii social-politice, recompensele premiale acordate lui Mihai Eminescu - "geniul intelectual al românismului", cum l-a caracterizat Octavian Goga - au fost complexe și contradictorii. Pe seama scrierilor social-politice s-au

le, a pus în fața publicului vremii fragmente din personalitatea uriașă a unuia din oamenii de seamă ai culturii românești. Meritul de a fi pus în circuitul social al culturii pagini politice și literare inedite din opera lui Mihai Eminescu aparține lui Ion Scurtu. Scrupulosul cercetător, obosind pentru prima oară în hățișul manuscriselor inedite, în ziarele și în revistele în care publicase Mihai Eminescu, a proiectat tipărirea lor în trei volume. Primul volum, *Scrieri politice și literare (1870-1877)*, având 451 de pagini, a apărut în 1905 (ultimele două nu au mai apărut). Un punct marcant în cunoașterea și în recunoașterea publicisticii lui Mihai Eminescu îl reprezintă anul 1914, când a fost publicat volumul *Opere complete*, cu o *Prefață*

Desene de Spiru Vergulescu

miei Române.

S-au făcut numeroase rezerve și obiecții cu privire la conținutul volumului, observându-se că ordinea articolelor și studiilor social-politice, trunchierea unora și înlocuirea unor termeni prin termeni pejorativi, denaturează conținutul exact și sen-

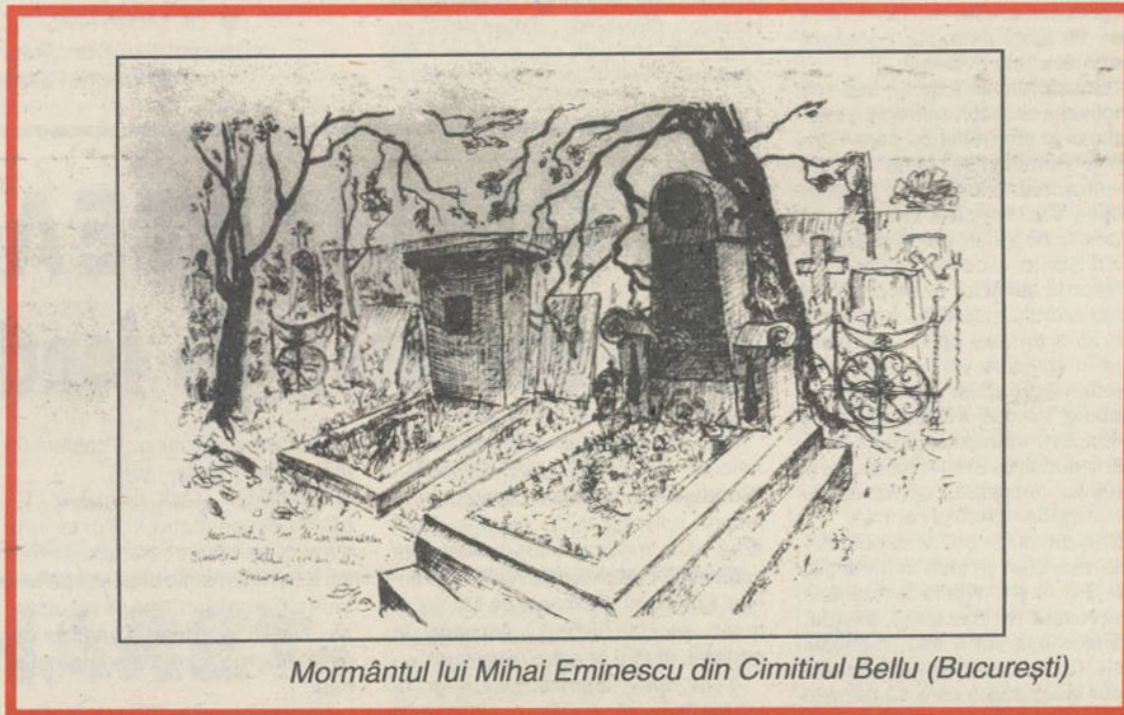
tia unor "imperii ucigătoare de nații".

Profesorul Ion Crețu a contribuit, în chip esențial, la creșterea renumelui lui Mihai Eminescu. Sub îngrijirea sa au apărut, în 1938/1939, patru volume de *Opere*. Ultimele trei sunt consacrate scrierilor social-politice. Ele dau o imagine globală a gândirilor și simțămintelor *Gânditorului fără de pereche* al culturii românești. În 1941, sărguinciosul profesor Ion Crețu a tipărit două volume cuprinzând *Opera politică* a lui Mihai Eminescu. Cele 6 000 de exemplare au fost trimise, cu acordul lui Ion Antonescu, ostașilor care luptau pe frontul de Răsărit în scopul reintegrării României Mari.

După 23 August 1944, critica românească a pus accentul, o bună bucată de vreme, pe poezie și proză, ocolind, cu viclenie, publicistica politică. În 1959, Consiliul de Miniștri a emis Decretul nr. 171 privind asigurarea tuturor condițiilor - inclusiv cele de ordin material - pentru continuarea și desăvârșirea acțiunii de întregire a patrimoniului cultural național prin tipărirea întregii creații a lui Mihai Eminescu.

D. Panaitescu-Perpessicius (1891-1971) tânjea, din 1939, la tipărirea integrală a operei lui Mihai Eminescu, fără o cronologie "dirijată". El fixa ca termen al editării integrale anul 2000. Ediția critică întemeiată de el s-a terminat în 1994 (16 volume) prin stăruințele unor colaboratori ai lui, în care rolul de seamă l-au avut Dimitrie Vatamaniuc, Petru Creția, Al. Oprea, Anca Costa-Foru, Eugenia Opreșcu și unii colaboratori externi. Acum, în anul 1994, când se comemorează 105 ani de la trecerea în neființă a "omului deplin al culturii românești" (Constantin Noica - n.n.), se poate spune, fără șovăire, alături de Perpessicius, că editorii operei trecuți în veșnicie "pot să doarmă liniștiți în lințoliile lor de veci", întrucât truda lor n-a fost zadarnică, fiecare dintre generațiile acestui neam împlinindu-și "în felul său datoria".

■ Ion Mihail POPESCU

Mormântul lui Mihai Eminescu din Cimitirul Bellu (București)

brodat numeroase fantezii, în care "falsa idolatrie" - care făcea din gânditor Alfa și Omega al tuturor "înțelepciunilor omenești" (G. Călinescu) - și-a pierdut aureola de-a lungul vremii. Nu-i nevoie, aici și acum, de enumerarea și caracterizarea edițiilor de opere politice tipărite în prima jumătate a secolului XX, ci doar de urmărirea curbei de creștere a personalității lui Mihai Eminescu în ediții reprezentative (nici ele toate, întrucât sunt numeroase). E de menționat că, în linii mari, personalitatea sa social-politică a fost înfățișată ca prototip al spiritului național românesc și că toate ideologiile de după 1900, care puneau, într-un fel sau altul, problema națională (observația aparține lui Eugen Lovinescu) își căutau precursorul sau modelul exemplar în Mihai Eminescu.

Culegere de articole d-ale lui M. Eminescu a inaugurat tipărirea scrierilor social-politice ale lui Mihai Eminescu în anul 1891. Cuprinde articole apărute în "Timpul", în anii 1880 și 1881. Sunt selectate cele care se potriveau programelor. Partidului Conservator. În *Prefață*, Gr. Păucescu pune în relief cultul pe care Mihai Eminescu îl nutrea față de muncă și lupta sa statornică împotriva elementelor parazitare din epoca sa. Culegerea, deși modestă și, întrucâtva, părtinitoare prin rețușarea unor texte din unele articole

de A.C. Cuza (879 de pagini). E prima ediție cu caracter enciclopedic și singura de până acum. Reproduce poezii, proză, teatru, cugetări, scrieri literare, economice, politice, istorice, filosofice, sociologice, scrisori și fragmente din *Critica rațiunii pure* (în traducerea lui Mihai Eminescu) din dorința de "popularizare" și "înțelegere" a operei (cum se precizează în *Prefață*). Studiul introductiv anunțat pe coperta interioară nu s-a publicat, nefiind terminat la apariția volumului. El a fost, totuși, întocmit și se găsește, sub formă de manuscris, în două volume, cuprinzând peste o mie de pagini, în Biblioteca Acade-

surile precise ale lui Mihai Eminescu, ceea ce-i, desigur, adevărat, dar opera, așa cum este ea, cu toate minusurile ei, a trezit un mare interes în epocă.

D. Murărașu, preocupat de analiza gândirii politice a lui Mihai Eminescu, i-a consacrat numeroase studii și a întocmit și comentat patru ediții de *Scrieri politice*. Prima a apărut în 1931. A avut un succes enorm. Următoarele, mult mai migăloase sub aspectul comentariilor, au reînnoit interesul considerabil al publicului românesc față de concepția lui Mihai Eminescu despre muncă, stat, culturi, progres, civilizație, întărirea națiunii române, așezată la răspân-

REVISTA
OPINIA
națională

TIPOGRAFIA **FED**

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
Nicoleta ANGHEL

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sector 4, Telefon 675.68.45

Costul unui abonament trimestrial este de 600 lei. Plata abonamentelor se face prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: Fundația "România de Măine", Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sectorul 4, București, Cont 451.00.972 - B.C.R. - S.M.B.. Abonamente se pot face și prin oficiile poștale din întreaga țară.

Revista "OPINIA NAȚIONALĂ" se află înscrisă în Catalogul de presă "RODIPET" la poziția 2111.

Cititorii din străinătate se pot abona prin "RODIPET" S.A. - P.O. BOX 33-57, Fax 0040-1-3129432 sau 3129433, telex 11995 - Piața Presel Libere nr.1, sect. 1 București - România.